



Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Gunilla Christoffersson (KD), Jonathan Tellbe (KD), Alexandra Florén (KD), Niklas Arvidsson (KD), Helena Ishizaki (KD), Hans Thornander (KD), Magnus Sjödahl (KD): Max 20 elever i salen för en ljusare framtid

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att **bifalla motionen** ~~anse motionen besvarad.~~

Sammanfattning

Gunilla Christoffersson (KD), Jonathan Tellbe (KD), Alexandra Florén (KD), Niklas Arvidsson (KD), Helena Ishizaki (KD), Hans Thornander (KD) och Magnus Sjödahl (KD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-03-21 lämnat in förslaget att ge Grundskolenämnden i uppdrag att utreda införandet av ett riktmärke om ett maxtak om 20 elever per klass i Borås Stads kommunala grundskolors årskurs 1 till 6 samt i Förskoleklass.

Motionen har skickats på remiss till Grundskolenämnden som avstyrker motionen.

Grundskolenämnden har gjort en översiktlig analys utifrån motionens innehåll. Detta för att belysa vilken möjlighet som finns att införa maxtalet, men även belysa den problematik som en fastställd maxgräns i varje klass medför.

~~Ett maxtal om 20 elever är kostnadsdrivande och lokalmässiga förutsättningar saknas i verksamheten att införa maxtalet.~~

~~Huvudman kan inte påverka rektors inre organisation utifrån 2 kap §10 skollagen. Rektor organiserar utifrån de klasser som är organisatoriskt och pedagogiskt mest lämpligt. Ett maxtak på 20 elever per klass skulle även bidra till en utmaning för de mindre skolorna utanför serviceorterna. Detta utifrån att det i vissa årskullar finns ett naturligt behov av fler platser.~~

Kommunstyrelsen delar motionens uppfattning om att för stora klasser inte är till elever, lärare eller undervisningens fördel. **Klasstorlek är inte reglerat i skollagen. Det finns dock forskning som visar på en korrelation mellan**

klasstorlek och studieresultat. Det har också konstaterats att två mindre klasser med var sin lärare är bättre än en stor klass med två lärare. Lärarförbundet menar även att det finns ett samband mellan stora klasser och att lärare lämnar yrket i förtid. Det är kostsamt att minska storleken på klasserna men på sikt är det en investering som är en god affär.

~~Kommunstyrelsen instämmer i det som Grundskolenämnden framför i sitt yttrande kring problematiken att sätta en maximal gräns om 20 elever per klass.~~

~~De slutsatser som finns med i Grundskolenämndens yttrande måste tas i beaktning vid beslut. Särskilt gällande att maxtal om 20 elever skulle vara kostnadsdrivande och att lokalmässiga förutsättningar saknas i verksamheten. Vid en ökad finansiering som skulle möjliggöra denna förändring kan dock rektorerna fortsatt bibehålla stora klasser där det är pedagogiskt möjligt och nyttja ersättningen för särskilt stöd utifrån behov i mindre grupper.~~

Kommunstyrelsen anser att Grundskolenämnden yttrat sig över hur en ”regel” kring max 20 elever i klassen skulle kunna genomföras omgående. Det motionen anför är dock att utreda införandet om ett ”riktmärke” om ett maxtak av 20 elever i klassen. I motionen står ”Att uppnå mindre klasstorlekar i enlighet med motionens intentioner, görs inte över en natt. Det krävs en långsiktighet för att våra skollokaler ska hinna anpassas och för att ytterligare personal ska rekryteras. Men ett första viktigt steg för att nå dit – är att uttala en ambition om det.”

Ett riktämärke är en ambition, inte en regel. Kommunstyrelsen ser positivt på en ambition om mindre klasstorlekar i Borås Stads grundskolor och på att ge Grundskolenämnden i uppdrag att utreda införandet av ett sådant riktämärke.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att **bifalla motionen**.
~~anse motionen besvarad.~~

Ärendet i sin helhet

Gunilla Christoffersson (KD), Jonathan Tellbe (KD), Alexandra Florén (KD), Niklas Arvidsson (KD), Helena Ishizaki (KD), Hans Thornander (KD) och Magnus Sjö Dahl (KD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-03-21 lämnat in förslaget att ge Grundskolenämnden i uppdrag att utreda införandet av ett riktämärke om ett maxtak om 20 elever per klass i Borås Stads kommunala grundskolors årskurs 1 till 6 samt i Förskoleklass.

Motionen har skickats på remiss till Grundskolenämnden som avstyrker motionen.

Grundskolenämnden har gjort en översiktlig analys utifrån motionens innehåll. Detta för att belysa vilken möjlighet som finns att införa maxtalet, men även belysa den problematik som en fastställd maxgräns i varje klass medför.

Grundskolenämnden gör följande slutsatser:

Ett maxtal om 20 elever anses vara kraftigt kostnadsdrivande och lokalmässiga förutsättningar saknas i verksamheten att införa maxtaket.

Vid en ökad finansiering som skulle möjliggöra denna förändring antas rektorer fortsatt bibehålla stora klasser där det är pedagogiskt möjligt och nyttja ersättningen för särskilt stöd utifrån behov i mindre grupper.

Huvudman kan inte ~~påverka~~ **besluta om** rektors inre organisation utifrån 2 kap §10 skollagen. Rektor organiserar utifrån de klasser som är organisatoriskt och pedagogiskt mest lämpligt. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i lag eller andra författningar. **Det är däremot fullt möjligt att huvudmannen kan uppmana rektor att sträva efter ett maxtak på klasstorlekarna i enlighet med motionens intentioner.**

Ett maxtak på 20 elever per klass skulle även bidra till en utmaning för de mindre skolorna utanför serviceorterna. Detta utifrån att det i vissa årskullar finns ett naturligt behov av fler platser. Både utifrån att en större förskoleklass har startats eller att inflyttning har skett till samhället under de 7 åren som eleven går i F-6 skolan. De små 1 parallell skolorna utanför serviceorterna måste särskilt beaktas då ett maxtal om 20 elever per klass kraftigt kommer påverka skolan, elever och vårdnadshavare.

Motionen saknar även förankring från skolverket som lyfter formativa arbetssätt och undervisningens kvalitet framför en generell sänkning av klasstorlek.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Kommunstyrelsen delar motionens uppfattning om att för stora klasser inte är till elever, lärare eller undervisningens fördel. ~~Kommunstyrelsen instämmer i det som Grundskolenämnden framför i sitt yttrande kring problematiken att sätta en maximal gräns om 20 elever per klass. Grundskoleförvaltningen jobbar redan idag på ett bra sätt med elevantal i klassrum.~~

Klasstorlek är inte reglerat i skollagen. Det finns dock forskning som visar på en korrelation mellan klasstorlek och studieresultat. Det har också konstaterats att två mindre klasser med var sin lärare är bättre än en stor klass med två lärare. Lärarförbundet menar även att det finns ett samband mellan stora klasser och att lärare lämnar yrket i förtid. Det är kostsamt att minska storleken på klasserna men på sikt är det en investering som är en god affär.

~~De slutsatser som finns med i Grundskolenämndens yttrande måste tas i beaktning vid beslut. Särskilt gällande att maxtal om 20 elever skulle vara kostnadsdrivande och att lokalmässiga förutsättningar saknas i verksamheten. Vid en ökad finansiering som skulle möjliggöra denna förändring kan dock rektorerna fortsatt bibehålla stora klasser där det är pedagogiskt möjligt och nyttja ersättningen för särskilt stöd utifrån behov i mindre grupper.~~

Huvudman kan inte påverka rektors inre organisation utifrån kap 2 §10 skollagen. Rektor organiserar utifrån de klasser som är organisatoriskt och pedagogiskt mest lämpligt.

Det finns även exempel i Borås Stads grundskolor där skolan väljer att ha något större klasser, men två pedagoger i klassrummen för att kunna stödja eleverna

~~bättre i undervisningen. Ett sätt att organisera sitt klassrum som ligger i linje med skolverket som lyfter formativa arbetssätt och undervisningens kvalitet framför en generell sänkning av klasstorlek.~~

~~De små 1 parallell skolorna utanför serviceorterna måste särskilt beaktas då ett maxtal om 20 elever per klass kraftigt kommer påverka skolan, elever och vårdnadshavare.~~

Grundskolenämnden redovisar i sitt yttrande möjligheter för att uppnå max 20 elever per klass.

- Maxtaket sätts i förskoleklass och elever utöver de 20 platserna hänvisas till annan skola.
- Klasser med befintligt elevantal över 20 delas upp och 2 nya klasser skapas. Dessa klasser kommer då innehålla 10-12 elever. Det kommer vara kostnadsdrivande och kräver en helt förändrad resursfördelningsmodell utifrån ersättning per klass samt en totalt sett ökad finansiering.
- Om enstaka klasser överstiger 20 kan dessa slås ihop med underliggande/överliggande årskurs för att sedan delas på hälften. Dvs åk 1 och åk 2 sätts ihop och delas på hälften det vill säga två stycken klasser skapas som innehåller 1:or och 2:or. Detta ses sedan löpande över utifrån behov i timplan och om förändrat behov skapas utifrån inflytt/utflytt. Till exempel är det svårt att undervisa åk 3 och åk 4 då de läser gentemot olika kursmål/kunskapskrav.

~~De redovisade möjligheterna ser Kommunstyrelsen inte som eftersträvsamt och bör undvikas om möjligt.~~

~~Kommunstyrelsen utifrån Grundskolenämndens yttrande finner i dagsläget inte att underlaget finns för att motivera en maximal gräns om 20 elever per klass. Grundskoleförvaltningen jobbar idag med elevantalen i klassrummen och ska fortsätta med det.~~

Kommunstyrelsen anser att Grundskolenämnden yttrat sig över hur en ”regel” kring max 20 elever i klassen skulle kunna genomföras omgående. Det motionen anför är dock att utreda införandet om ett ”riktmärke” om ett maxtak av 20 elever i klassen. I motionen står ”Att uppnå mindre klasstorlekar i enlighet med motionens intentioner, görs inte över en natt. Det krävs en långsiktighet för att våra skollokaler ska hinna anpassas och för att ytterligare personal ska rekryteras. Men ett första viktigt steg för att nå dit – är att uttala en ambition om det.”

Ett riktämärke är en ambition, inte en regel. Kommunstyrelsen ser positivt på en ambition om mindre klasstorlekar i Borås Stads grundskolor och på att ge Grundskolenämnden i uppdrag att utreda införandet av ett sådant riktämärke.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att **bifalla motionen**.
~~anse motionen besvarad.~~

Beslutsunderlag

1. Motion av Kristdemokraterna: Max 20 elever i salen för en ljusare framtid
2. Grundskolenämnden yttrande över Motion: Max 20 elever i salen för en ljusare framtid

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Grundskolenämnden, GRN.diarium@boras.se

För Kristdemokraterna

Helena Ishizaki

Magnus Sjödahl

Hans Thornander